

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Förordningen om översvämningrisker

– Sveriges genomförande av
EU:s översvämningdirektiv

Förordningen om översvämningsrisker

Efter återkommande och omfattande problem med översvämningsrisker beslutade EU år 2007 om ett direktiv med gemensamma regler för hantering av översvämningsrisker.

I Sverige genomförs direktivet som förordning (SFS 2009:956) om översvämningsrisker och genom föreskrift (MSBFS 2013:1) om länsstyrelsens planer för hantering av översvämningsrisker (riskhanteringsplaner).

Avsikten med direktivet är att EU:s medlemsländer ska arbeta för att minska negativa konsekvenser av översvämningsrisker och på så sätt värna om människors hälsa, miljö, kulturarv och ekonomisk verksamhet.

Detta sker genom ett systematiskt arbete med att identifiera områden med betydande översvämningsrisk, kartlägga översvämningshot och risker inom översvämningsriskens utbredningsområde. I riskhanteringsplaner fastställs de åtgärder som behöver vidtas för att minska konsekvenserna av en omfattande översvämningsrisk.

Arbetet sker per avrinningsområde. För Sveriges del innebär det samverkan med Finland längs gränsälven Torne älv och med Norge längs Klarälven.

Samverkan ska även ske med arbetet enligt EU:s ramdirektiv för vatten.

Sverige deltar genom MSB i EU:s process för genomförande av direktivet. Enligt direktivet ska information om översvämningsrisker som inträffar samlas in och dessa utredningar initieras av MSB.

Utgångspunkt för MSB:s arbete är samhällets behov och bygger på en helhetssyn över direktivs- och verksamhetsgränser som ska leda till samförstånd och att verksamheter ömsesidigt stödjer varandra.

En översvämning sker då vatten tillfälligt täcker mark som normalt inte brukar stå under vatten. Olika översvämningstyper hanteras och översvämningar kan till exempel uppstå till följd av långvarig och ihållande nederbörd, snösmältning, isproppar i vattendragen eller extrem nederbörd.

Steg 1

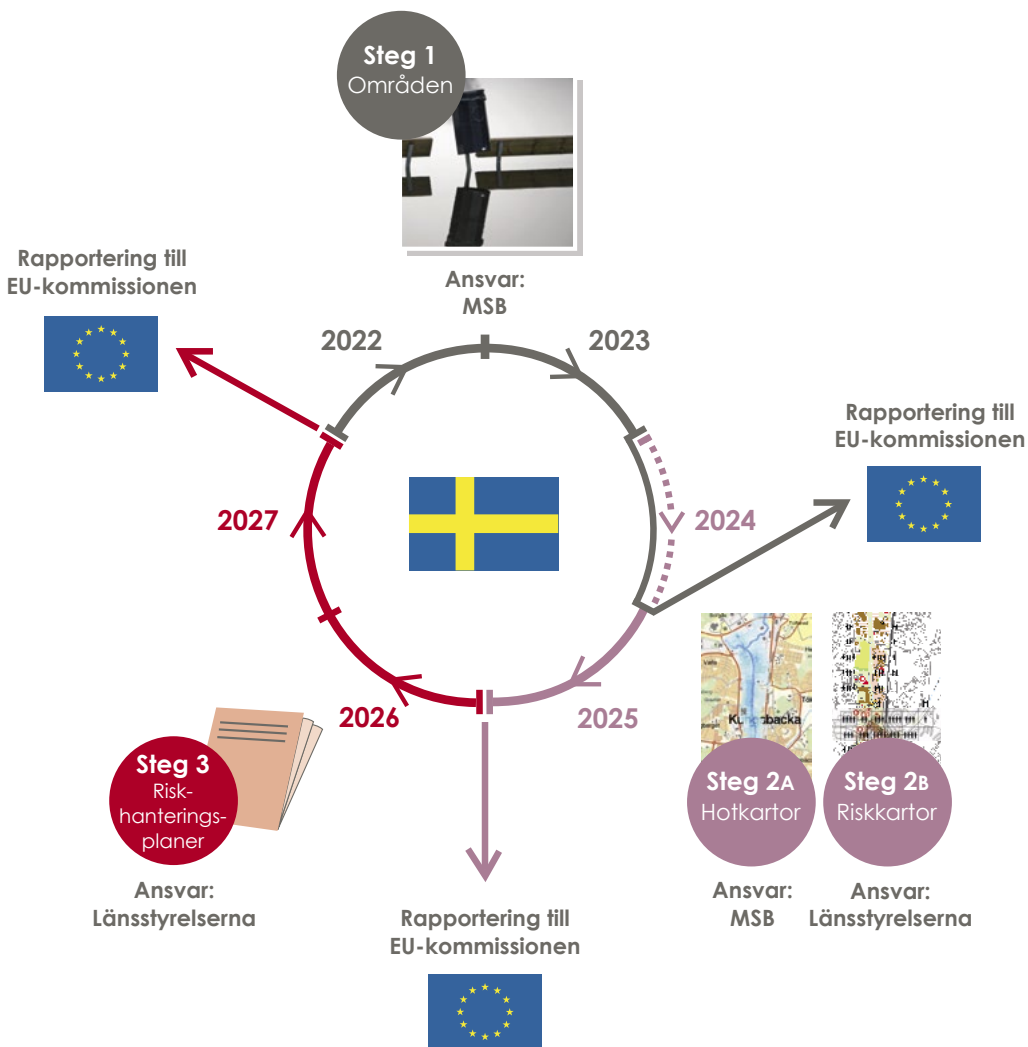
Steg ett innebär en landsomfattande preliminär bedömning av konsekvenserna av en översvämning och dess risker. Utifrån denna bedömning ska geografiska områden identifieras där betydande översvämningrisk finns eller kan förväntas uppstå. MSB utför den nationella preliminära riskbedömningen och beslutar för vilka områden betydande översvämningrisk finns. I arbetet ingår att samverka med berörda myndigheter i Finland och Norge.

Steg 2

Steg två innebär att för de områden där betydande översvämningrisk har identifierats ska två olika typer av kartor produceras. Kartor över översvämningshotade områden framställs av MSB. Kartor över översvämningrisker inom de hotade områdena framställs av länsstyrelserna. Innehållet i riskkartorna ska vara detsamma för alla områden inom ett vattendistrikt och MSB vägleder länsstyrelserna i arbetet.

Steg 3

Steg tre innebär att riskhanteringsplaner för översvämningriskerna upprättas. Riskhanteringsplanerna ska utgå från mål som länsstyrelsen bestämmer och de hot- och riskkartor som framställts. Planerna upprättas av de länsstyrelser som har områden med betydande översvämningrisk. MSB har föreskrivit om arbetet med riskhanteringsplanerna i en föreskrift (MSBFS 2013:1) och i en vägledning för arbetet.

Figur 1. Förordningen om översvämningsrisker spänner över en cykel på sex år. Efter varje steg sker rapportering till EU-kommissionen. Direktivet reglerar tidpunkter för översyner av identifierade områden samt uppdaterad produktion av hot- och riskkartor och riskhanteringsplaner. Figuren visar tidplanen för cykel 3.

Revidering av den nationella identifieringen av områden med betydande översvämningsrisk

Under den första cykeln identifierades 18 områden (2011) med betydande översvämningsrisk. Under den andra cykeln (som startade 2016) reviderades identifieringen och då användes nytillkommen information såsom översvämningskarteringar uppdaterade med klimatanpassade flöden och den detaljerade höjddatabasen, GSD 2+. Översvämningskartor utmed kusterna nyproducerades och användes vid revideringen. I analysen användes även datamängder för de fyra fokusområdena människors hälsa, miljön, kulturarv och ekonomisk verksamhet samt information om var befolkningen bor och arbetar. Utfallet resulterade i identifiering av tätortsområden med betydande översvämningsrisk.

Till skillnad från cykel 1 identifierades 25 områden i den andra cykeln (2016-2107) varav ett 10-tal områden förekommer i båda cyklerna. Ett antal nya områden tillkom och ett antal områden föll bort då nytillkommen information användes i analysen.

Tredje cykeln enligt översvämningsdirektivet startar 2022 då en ny revidering av områden med betydande översvämningsrisk, steg 1, ska utföras (2022-2023).

Hot- och riskkartor

Hot- och riskkartor för de identifierade områdena finns publicerade i MSB:s Översvämningsportal: <https://gisapp.msb.se/apps/oversvamningsportal/avancerade-kartor/hot-och-riskkartor.html>.

Exempel: Falun

Hotkarta: En hotkarta visar utbredningen, djupet och vattenhastigheten av en översvämnning.

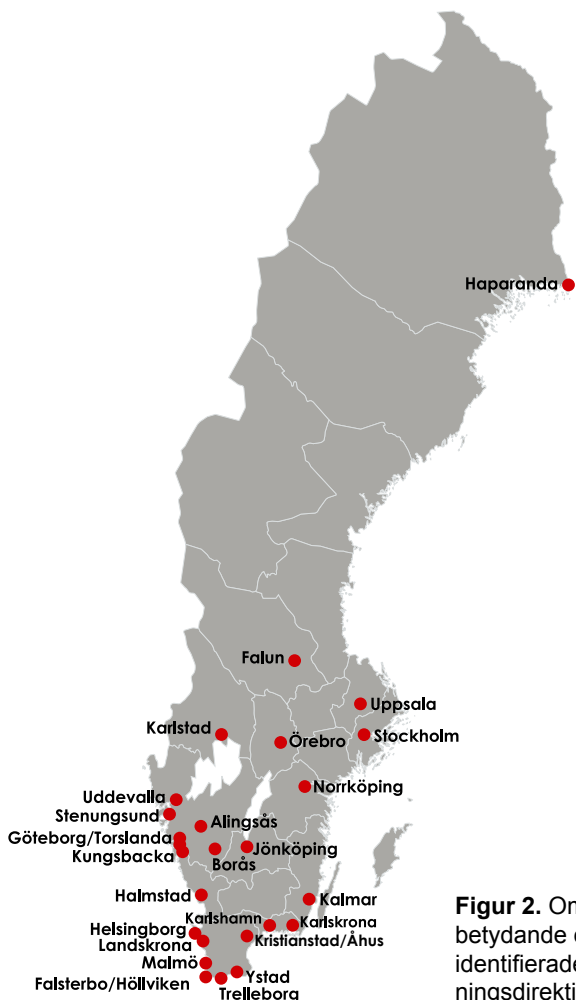

Riskkarta: En riskkarta visar berörd befolkning, vilka verksamheter samt infrastruktur mm som riskerar att översvämmas vid en översvämnning.

Riskhanteringsplaner

Riskhanteringsplaner för de 25 identifierade områdena framställs under tiden 2020–2021 och utförandetiden för åtgärderna är 2022–2027. Riskhanteringsplanerna kommer att publiceras i MSB:s Översvämningsportal efter fastställandet den 22 december 2021.

Identifierade områden under cykel 2

Figur 2. Områden med betydande översvämningsrisk identifierade under översvämningsdirektivets cykel 2.

Läs mer

<https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/naturolyckor-och-klimat/oversvaming/oversvamningsdirektivet/>

- Alingsås
- Borås
- Falsterbo/Höllviken
- Falun
- Göteborg
- Halmstad
- Haparanda
- Helsingborg
- Jönköping
- Kalmar
- Karlshamn
- Karlskrona
- Karlstad
- Kristianstad/Åhus
- Kungsbacka
- Landskrona
- Malmö
- Norrköping
- Stenungsund
- Stockholm
- Trelleborg
- Uddevalla
- Uppsala
- Ystad
- Örebro

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Tryck: DanagårdLiTHO Produktion: Advant

Foto framsida: Anders Andersson/TT Foto baksida: Hans Flyman

Publ.nr MSB1657 - december 2020